

**ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ**

вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008,
тел. (044) 256 7624, телефакс (044) 254 0584

НАКАЗ

від 4 листопада 2021 р. № 204

**Про затвердження Положення
щодо впровадження механізмів заохочення викривачів та формування
культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних
з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про
запобігання корупції» у Секретаріаті Кабінету Міністрів України**

Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», роз'яснень Національного агентства з питань запобігання корупції від 24 лютого 2021 р. № 3 «Щодо механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» затвердити Положення щодо впровадження механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» у Секретаріаті Кабінету Міністрів України, що додається.

З оригіналом згідно:

Директор Департаменту
кадрового забезпечення

О. ЯРЕМА

Н. КОШИК

ПОЛОЖЕННЯ

щодо впровадження механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» у Секретаріаті Кабінету Міністрів України

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено з метою впровадження у Секретаріаті Кабінету Міністрів України (далі – Секретаріат) механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

2. Секретаріат заохочує викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

3. Це Положення поширюється на всіх працівників Секретаріату.

4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

- 1) Закон – Закон України «Про запобігання корупції»;
- 2) корупційні правопорушення – корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, інші порушення Закону України «Про запобігання корупції»;
- 3) механізми заохочення та формування культури повідомлення – механізми заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;
- 4) повідомлення – повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;
- 5) працівники Секретаріату – особи, які перебувають у трудових відносинах з Секретаріатом;
- 6) уповноважений підрозділ – Відділ з питань дотримання антикорупційного законодавства Секретаріату (далі – Відділ).

5. Це Положення відповідно до Закону регламентує:

- 1) мету заохочення та формування культури повідомлення;
- 2) правову основу механізмів заохочення та формування культури повідомлення;
- 3) форми заохочення та формування культури повідомлення;
- 4) організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення;
- 5) права та гарантії захисту працівників Секретаріату як викривачів;
- 6) проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення.

6. Особа не є викривачем, якщо повідомить інформацію, яка є загальновідомою, або відомості, зазначені у повідомленні, не містять фактичних даних.

7. Метою заохочення та формування культури повідомлення є сприяння працівникам Секретаріату виявляти та повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинені іншими працівниками Секретаріату, що має призвести до формування поваги до викривачів як сталої норми та частини корпоративної культури Секретаріату.

8. Правову основу формування та функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення складають Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (стаття 33), Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (стаття 22), Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (стаття 9), Закон.

9. Секретаріат забезпечує викривачам умови для здійснення повідомлення шляхом впровадження механізмів заохочення та формування культури повідомлення (пункт 1 частини другої статті 53¹ Закону).

10. Механізми заохочення повідомлення реалізуються у таких формах:

- 1) затвердження локальних нормативних актів, які визначають форми заохочення, організаційні засади функціонування механізму заохочення;
- 2) надання методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення;
- 3) впровадження морального та матеріального заохочення викривачів.

11. Механізми формування культури реалізуються у таких формах:

- 1) проведення внутрішніх навчань з питань формування культури повідомлення;

2) проведення комунікаційної кампанії та систематичне здійснення просвітницьких заходів (пам'ятки щодо правового статусу викривача, прав та гарантій його захисту, пам'ятки щодо внутрішніх процедур і механізмів прийняття та розгляду повідомлень, перевірки та належного реагування на такі повідомлення).

12. Працівник Секретаріату, якому стала відома інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншим працівником Секретаріату, зобов'язаний негайно повідомити про це Державного секретаря Кабінету Міністрів України та Відділ.

13. Державний секретар Кабінету Міністрів України організовує та контролює роботу щодо формування культури повідомлення про корупцію та забезпечення функціонування механізму заохочення викривачів у Секретаріаті.

14. Організаційне забезпечення функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення здійснює Відділ.

15. Відділ здійснює заходи заохочення та формування культури повідомлень у Секретаріаті шляхом:

1) ефективної організації роботи внутрішніх каналів повідомлення Секретаріату;

2) якісного та своєчасного розгляду повідомлень, що надійшли через внутрішні канали та регулярні канали, в частині порушень корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону працівниками Секретаріату;

3) постійної взаємодії з викривачем та інформування його про стан та результати розгляду повідомлення;

4) надання методичної допомоги, консультацій, проведення внутрішніх навчань щодо здійснення повідомлень та захисту викривачів;

5) розміщення на офіційному вебсайті та інформаційних дошках Секретаріату інформації про внутрішні та регулярні канали для повідомлень.

16. Відділ вживає заходів щодо захисту працівників Секретаріату, які є викривачами.

17. В установленому порядку у Відділі визначається окрема особа, відповідальна за реалізацію повноважень із захисту викривачів.

18. Секретаріат організовує заходи заохочення та формування культури повідомлення у таких напрямках:

- 1) послідовної та систематичної роботи щодо запобігання корупції у Секретаріаті;
- 2) неприпустимості всіх видів корупційних практик у Секретаріаті;
- 3) об'єктивного та неупередженого реагування на кожне обґрунтоване повідомлення про корупцію;
- 4) невідворотності відповідальності у випадку виявлення порушень;
- 5) забезпечення конфіденційності при взаємодії із викривачами;
- 6) прийняття найбільш сприятливого для викривача рішення у повсякденній діяльності Секретаріату в межах дискреційних повноважень;
- 7) негайного реагування на всі негативні заходи впливу або загрозу їх застосування щодо викривачів.

19. Відділ не менше ніж один раз на рік проводить навчальні заходи щодо формування культури викривання та поваги до викривачів.

20. Матеріальне стимулювання (в межах фонду оплати праці та чинного законодавства) можливе, але за дотримання таких умов:

- 1) повідомлення про корупцію скеровано працівником добровільно;
- 2) виплата заохочення не спричинить розкриття особи викривача.

Термін «добровільно» означає те, що особа прийняла рішення без впливу зовнішніх факторів, таких як проведення стосовно заявника перевірки, дисциплінарного провадження тощо.

21. Працівники Відділу повинні систематично проходити навчання щодо захисту прав викривачів.

22. Працівник Секретаріату, який є викривачем, має такі права та гарантії захисту:

- 1) бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;
- 2) подавати докази на підтвердження своєї заяви (повідомлення);
- 3) отримувати від Відділу підтвердження прийняття і реєстрації повідомлення;
- 4) давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- 5) на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача, відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу»;
- 6) на конфіденційність;
- 7) повідомляти без зазначення відомостей про себе (анонімно);
- 8) у разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів, відповідно до Закону України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві»;
- 9) на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий

збір;

- 10) на винагороду у визначених законом випадках;
- 11) на отримання психологічної допомоги;
- 12) на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках;
- 13) отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації;
- 14) на захист трудових прав.

23. Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача.

24. Крім передбачених законом гарантій захисту викривача, у зв'язку із здійсненням повідомлення, з метою захисту викривача, Секретаріат додатково вживає заходів для попередження дискримінації викривача, порівняно з іншими працівниками Секретаріату, недопущення зміни посадових обов'язків, залякування чи будь-яких інших форм психологічного впливу.

25. Розкриття (розголошення) інформації про викривача заборонено, крім випадків, встановлених законом.

26. Секретаріат зобов'язаний перевіряти кожен факт розкриття (розголошення) конфіденційної інформації про викривача, що здійснив повідомлення, та вжити заходів щодо притягнення до відповідальності винних осіб.

27. Відділ проводить самооцінку впровадження системних заходів, спрямованих на заохочення та формування культури повідомлення.

28. При проведенні самооцінки (аналізу) успішності заохочення та формування культури повідомлення необхідно застосовувати такі індикатори:

- 1) кількість просвітницьких заходів, спрямованих на формування поваги до викривачів;
- 2) кількість працівників, що пройшли навчання;
- 3) кількість звернень щодо порушення прав викривачів через здійснене повідомлення;
- 4) кількість повідомлень від викривачів.

29. У разі необхідності покращення роботи щодо заохочення та формування культури повідомлення Відділ подає відповідні пропозиції Державному секретарю Кабінету Міністрів України.